

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 21P/202/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113228254
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gizela Pavelová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7113228254.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr. Gizelou Pavelovou v právnej veci starostlivosti o maloletého N. W., J.. XX.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, na návrh matky S.. F. W., J.. X.X.XXXX, G. H., J. Y. Č.. XX, zastúpenej JUDr. Róbertom Selvekom, advokátom AK, so sídlom Košice, Němcovej č. 30, za účasti otca S.. G. W., J.. X.X.XXXX, G. H.F., Z. Č.. XX, zastúpeného s.r.o. VOJČÍK & PARTNERS, advokátska a patentovaná kancelária, so sídlom Košice, Rázusova č. 28, v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Z v y š u j e výživné zo strany otca pre maloletého N. W., J.. XX.X.XXXX od 10.10.2013 do 7.7.2014 zo sumy 132,77 Eur na sumu 150,- Eur mesačne, ktoré je otec p o v i n n ý zasielať matke maloletého vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Dlžné výživné, ktoré vzniklo jeho z v ý š e n í m od 10.10.2013 do 7.7.2014 vo výške 152,29 Eur, súd p o v o ľ u j e otcovi splácať spolu s bežným výživným v 50,- eurových mesačných splátkach až do zaplatenia.

Tým m e n í výšku výživného určenú rozsudkom Okresného súdu Košice II č. 42C/19/2005-30 zo dňa 12.8.2005.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého požiadala dňa 10.10.2013 o zvýšenie výživného zo strany otca pre ich syna N. zo sumy 132,77 Eur na sumu 300,- Eur mesačne od 1.6.2013 do budúcnosti z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného sa jeho rastom podstatne zvýšili náklady na jeho potreby.

Otec so zvýšením výživného nesúhlasil z dôvodu, že okrem toho, že platil na dieťa riadne výživné, aj ináč prispieval na potreby syna.

Kolíznym opatrovníkom po prešetrení pomerov v rodine maloletého uviedol, že zvýšenie výživného je v záujme dieťaťa. Odporučil ho zvýšiť podľa jeho potrieb a príjmov jeho rodičov.

Súd vykonal dokazovanie spisom Okresného súdu Košice II č. 42C/19/2005, výsluchom účastníkov konania a pripojenými písomnými dôkazmi.

Z návrhu a výpovede matky maloletého súd zistil, že o výživnom pre maloletého bolo rozhodnuté dňa 12.8.2005 rozsudkom Okresného súdu Košice II č. 42C/19/2005-30. Súd rozviedol manželstvo rodičov maloletého N. a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na potreby

syna sumou 132,78 Eur (4.000,- Sk) mesačne. N. mal v tom čase 7 rokov. Matka maloletého pracovala ako reštaurátorka vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach a jej priemerný mesačný príjem bol vo výške 9.000,- Sk (298,74 Eur) a otec maloletého pracoval v Slovenskom rozhlase a jeho príjem bol vo výške 23.000,- Sk (-763,46 Eur) mesačne.

V čase, keď matka podala návrh na zvýšenie výživného, mal Samuel 15 rokov a navštevoval sextu osemročného gymnázia na Škultétyho ulici č.10 v Košiciach.

Na otázku súdu, prečo matka požadovala výživné zvýšiť späť od 1.6.2013, keď návrh podala len v októbri/2013, aké vážne okolnosti jej v tom bránili, aby podala návrh skôr, matka uviedla, že niekedy v apríli/2013 predali rodinný dom, kde žili s otcom maloletého v spoločnej domácnosti. Musela si zobrať pôžičku na zakúpenie bytu, v ktorom teraz žije s maloletým synom. Jej matka, ktorá žila v Poľsku, vážne ochorela na rakovinu pľúc, ona za ňou vycestovala. Hypotekárny úver bol uzatvorený dňa 19.4.2013 a vzhľadom k tomu, že bola vo veľmi zlom psychickom stave, keď sa dozvedela o smrteľnom ochorení svojej matky, nebola schopná robiť ďalšie právne kroky, ktoré boli potrebné na to, aby si včas uplatnil nárok na zvýšenie výživného. Jej matka neskôr aj umrela a až v septembri 2013 bol pohreb. V dôsledku týchto udalostí nebola schopná tento návrh podať skôr, ale domnieva sa, že potreby rodiny sa zvýšili už v júni 2013. Do Poľska vycestovala v júli a znovu v auguste 2013.

Matka maloletého uviedla, že nikdy nerobila manželovi naprieky. V roku 2009 bolo obdobie, kedy deväť mesiacov neplatil výživné a nežiadala o jeho vymáhanie exekútorom, ani to nikde nehlásila. Je pravdou, že to potom otec doplatil, ale okolo 170,- Eur jej ostal dlžný a nikdy ich od neho nevymáhala. Myslí si, že vždy sa snažila správať voči nemu slušne a o zvýšenie výživného požiadala naozaj až v čase, keď bola na to odkázaná.

N. potreby sa zvýšili tým ako rástol, či už to bolo oblečenie, ktoré mu bolo potrebné pravidelne meniť a kupovať, alebo školské potreby. Matka poukazovala aj na výdavky na bývanie, pri ktorých je potrebné polovicou počítat aj na dieťa.

V súčasnosti má N. 16 rokov.

Matka súdu predložila rozpis výdavkov na syna. Súd zistil, že mesačne vynaložila na potreby svojej rodiny (matka a maloleté dieťa) 30,49 Eur na oblečenie; 10,- Eur na dopravu; 14,- Eur na vzdelávanie; 18,06 Eur na stravu; 11,99 Eur na iné výdavky. Okrem toho kupovala potraviny v hodnote 192,58 Eur, na bývanie vynaložila 210,14 Eur. Spolu to bolo 505,88 Eur. V priebehu mesiacov tieto výdavky sa menili od čiastky 421,34 Eur po sumu 505,88 Eur podľa toho, či matka vynaložila viac peňazí na lieky, školské potreby pre dieťa, alebo uhrádzala platby poisťného.

Maloletému uhradila fixný zubný aparát vo výške 800,- Eur. Maloletý je zdravý, navštevuje však alergologickú ambulanciu. Bol nútený užívať vakcíny, histaminiká a špeciálne krémy, čo predstavovali ďalšie výdavky matky. vo voľnom čase navštevuje školský futbalový krúžok, ktorý je bezplatný. Rád pracuje na PC a pozerá filmy.

K tomu pripočítala polovicu výdavkov, ktoré sú spoločné pre ňu a pre maloletého a to potraviny, napr. v mesiaci január vo výške 134,- Eur; na bývanie 210,- Eur; na osobné motorové vozidlo 42,18 Eur; na médiá 96,- Eur. Do médií zahrnula splátku ANTIK, mobilný telefón a pevnú linku. Za hygienické potreby vypočítala pre nich oboch sumu 22,57 Eur, spoločné poistenie 39,69 Eur a splátky úverov vo výške 145,39 Eur + 79,97 Eur, spolu 225,36 Eur. Táto suma je konštantná každý mesiac. Tieto mimoriadne výdavky sú vo výške 815,- Eur a polovičku z toho 407,- Eur prirátala k potrebám syna a tak jej v januári vyšli výdavky len na Samuela vo výške 517,- Eur, vo februári vo výške 473,77 Eur, v marci vo výške 464,- Eur a v apríli vo výške 505,- Eur.

K výhradám právneho zástupcu otca, ktorý poukazoval na to, že si zbytočne zaobstarala nadmerný byt a zvýšením výživného sa snaží zabezpečiť si jeho financovanie, matka uviedla, že to nie je pravdou. Nekúpila veľký byt z rozmaru. Byt, v ktorom bývajú, bol urobený z nebytových priestorov a v tom čase bol lacný. Oveľa lacnejší ako byt, ktorý si kúpil jej bývalý manžel. Zaplatila za neho 56.000,- Eur. Aj o nájomnom sa hovorilo ako o nízkom. Spočiatku platila len 90,- Eur, neskôr sa začalo platiť do fondu rozvoja bývania a nájom sa navýšil o 20,- Eur - 25,- Eur. Je pravdou, že po odchode manžela zo spoločnej domácnosti zostala bývať v jeho rodinnom dome, ale nebola to z jeho strany láskavosť. Bývali tam spolu 18 rokov a za celý čas mu pomáhala starať sa o jeho otca. Keď otec maloletého opustil spoločnú domácnosť v januári 2005, starala sa o jeho nevládneho otca sama. Svokor zomrel o päť rokov neskôr.

V tomto rodinnom dome platila poplatky za médiá vo výške 170,- Eur a stále tam boli nedoplatky za kúrenie, elektrickú energiu a podobne. Vtedy mala na bývanie aj vyššie výdavky ako teraz. Nemusela však platiť hypotéku. Mesačne spláca len úver vo výške 225,- Eur.

Z výpovede otca maloletého súd zistil, že na potreby syna prispieval tak, ako mal určené súdom. Súbežne s konaním o zvýšenie výživného prebiehalo na tomto súde aj konanie o zverenie maloletého do striedavej starostlivosti rodičov. Okresný súd Košice I rozsudkom č. 18P/24/2014-122 zveril ich syna do striedavej starostlivosti dňa 5.6.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.7.2014. Chcel dopriať synovi aj v čase, keď bude u matky vyšší životný status, preto súhlasil s tým, aby súd určil pre maloletého výživné vo výške 133,- Eur a to napriek tomu, že matka už nebude mať také náklady na starostlivosť o dieťa, aké mala v období, keď mala syna u seba celý mesiac. Vždy sa snažil syna brávať ku sebe aj v čase, keď bol zverený matke. Dieťa bolo u neho skoro každý víkend minimálne dva dni, brával ho na výlety, chodili spolu na rôzne dovolenky, ktoré boli aj v prospech dieťaťa a v prospech jeho zdravotného stavu. Kúpil mu veci do školy, alebo aj na oblečenie, kúpil mu aj topánky. Oblečenie otec synovi kupuje podľa potreby. Keď sa rozviedli, manželka zostala bývať so synom v jeho rodičovskom dome, umožnil jej to preto, lebo vedel, že iné bývanie nemajú a je mu čudné, že si zabezpečila spolu so synom 3-izbový byt. Domnieva sa, že si mohla kúpiť aj 2-izbový byt aby ušetrila. Nie je predsa možné, aby on kompenzoval tieto náklady, ktoré matka sama nedokáže uhrádzať len preto, že sa ona sama takto rozhodla. On sám mal rôzne výdavky. Kúpil si 2-izbový byt, za ktorý zaplatil 78.000,- Eur. Sumu 60.000,- Eur získal z predaja domu získaného dedením a zvyšok si musel požičať. Túto pôžičku spláca po 280,- Eur mesačne. Okrem toho platí za nájomné a inkaso 90,- Eur a platí aj za elektrickú energiu. Za telefón platí 50,- Eur mesačne. Snaží sa šetriť, aby si mohol dovoliť aspoň raz ročne ísť so synom k moru.

V roku 2013 získal z predaja rodinného domu sumu okolo 63.000,- Eur. Za tieto peniaze si kúpil byt, v ktorom teraz býva na Jelšovej ulici č. 18 v Košiciach. Byt bol kúpený za sumu 78.000,- Eur, čiže si musel zobrať aj hypotekárny úver. Zobral si úver vo výške 39.000,- Eur.

Otec maloletého uviedol, že pracoval v Slovenskom rozhlase a jeho príjem sa od januára 2014 nezvýšil, čiže jeho priemerná mzda bola vo výške 678,98 Eur. Nijaké ďalšie príjmy nemal. Žije s priateľkou, ktorá prispieva do domácnosti a tak dokáže ušetriť na nájomnom a podobne.

Z priložených potvrdení od jeho zamestnávateľa súd zistil, že otec maloletého pracoval v Rozhlase a televízii Slovenska do 15.9.2014, pracovný pomer bol ukončený dohodou. Bývalému zamestnávateľovi nie je známy ďalší zamestnávateľ otca. Z opisov mzdových listov súd zistil, že čistý mesačný zárobok otca bol v roku 2013 bol vo výške 678,98 Eur.

V januári/2014 boli vo výške 620,06 Eur; vo februári/2014 boli vo výške 689,76 Eur; v marci/2014 boli vo výške 692,14 Eur; v apríli/2014 boli vo výške 691,88 Eur; v máji/2014 boli vo výške 697,86 Eur; v júni/2014 boli vo výške 688,99 Eur; v júli/2014 boli vo výške 711,60 Eur; v auguste /2014 boli vo výške 638,44 Eur a v septembri/2014 boli vo výške 418,21 Eur.

Matke maloletého neboli známe príjmy otca od iných zamestnávateľov a ani príjmy, ktoré by otec získal nejakou inou prácou.

Otec maloletého ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

Žiadal, aby v prípade, že súd vyhovie návrhu matky na zvýšenie výživného, odpočítal od dlžného výživného sumu peňazí, ktorú vynaložil na potreby syna v čase, keď spolu trávili voľný čas a za nakúpené veci pre dieťa. Uviedol, že v mesiaci august 2013 vynaložil sumu 280,- Eur na týždenný pobyt s maloletým vo Vysokých Tatrách v penzióne Deny. V roku 2013 zakúpil maloletému dieťaťu oblečenie v hodnote približne 200,- Eur a poskytol mu vreckové na drobné výdavky vo výške približne 120,- Eur. Na stravu maloletého dieťaťa počas pobytu u neho vynaložil sumu 250,- Eur.

Poukázal aj na majetok matky, ktorý získala dedením po nebohej matke. Matka maloletého uviedla, že dedičské konanie sa neukončilo, ale má nárok na 1/3-inu z polovičky majetku, ktorý užíva jej otec, ktorý býva v 2-izbovom byte v Poľsku a nemá žiaden iný mimoriadny majetok.

Kolízna opatrovníčka uviedla, že z titulu funkcie a postavenia v tomto konaní musí trvať na tom, aby boli práva maloletého zachované a aby bolo výživné upravené podľa potrieb dieťaťa a podľa schopností a možností jeho otca.

Dňa 5.6.2012 Okresný súd Košice I rozsudkom č. 18P/24/2014 - 122 zveril maloletého N. do striedavej starostlivosti rodičov a otca maloletého zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 133,- Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.7.2014.

Podľa ust. § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ust. § 77 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičí. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premičia.

Podľa ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ust. § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorí z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Na základe vykonaného dokazovania, zisteného skutkového stavu a s prihliadnutím k uvedeným ustanoveniam zákona súd zvýšil výživné zo strany otca z dôvodu, že na strane jeho syna sa jeho rastom a psychickým vyspíevaním podstatne zvýšili všetky potreby. Súd prihliadol k tomu, že príjem matky je nižší ako príjem otca, v roku 2013 bol v priemere 482,26 Eur netto. Príjem matky za celé obdobie sa od predchádzajúcej sumy jej príjmu vo výške 298,74 Eur zvýšil v priemere o 183,36 Eur, ale vzhľadom k zmeneným podmienkam, nárastu cien a hlavne potrebám dvojčlennej rodiny sa ich úroveň nezvýšila. Naopak, dospievaním ich syna sa výdavky matky zdvojnásobili.

V čase, kedy bolo určené výživné vo výške 132,77 Eur, bol príjem otca maloletého v priemere 763,46 Eur. Príjem otca sa nezvýšil.

Dlžné výživné súd vypočítal za obdobie od 10.10.2013 do 7.7.2014 ako násobok čiastky, o ktorú bolo zvýšené za 9 mesiacov a 22 dní a povolil otcovi maloletého uhrádzať dlžné výživné v 50,- eurových mesačných splátkach (ust. § 160 ods. 1 O.s.p.). Neodpočítal žiadnu sumu vynaloženú otcom na potreby ich syna v čase, kedy dieťa trávilo svoj voľný čas u otca, pretože nešlo o nevyhnutné výdavky a výdavky na stravovanie dieťaťa v čase, kedy je u svojho druhého rodiča, sa do vyživovacej povinnosti povinného

rodiča nezarátavajú. Aj výšku výživného súd určil s prihliadnutím k tomu, že otec synovi prispieval na niektoré jeho potreby.

Súd v zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine nepriznal matke výživné späťne od 1.6.2013, pretože napriek tomu, že mala mnohé iné povinnosti, návrh na zvýšenie výživného podať mohla už v čase, kedy bola presvedčená, že suma, ktorú otec synovi poskytoval, na jeho potreby nepostačuje.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ust. § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

V zmysle ust. § 205 ods. 2 O.s.p., odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.